

Delårsrapport 2020-08-31: del 1

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
2020

Innehållsförteckning

1	Kontaktperson.....	3
2	Förvaltningsberättelse (Med styrmodell som grundpelare)	3
3	Medarbetarmål	5

Bilagor

Bilaga 1: Kvalitetsredovisning T1 2020 - Namndens verks

1 Kontaktperson

Måns Hellström

Utredare

mans.hellstrom@enkoping.se

Telefon 0171-625803

2 Förvaltningsberättelse (Med styrmodell som grundpelare)

Händelser av väsentlig betydelse

Utbildningsförvaltningen har under första halvåret 2020 omorganiserats. Det har inneburit att förvaltningen initierat ytterligare ett verksamhetsområde (Stöd och Utveckling, SoU). Även organisationen inom gymnasiet, vuxenutbildning och arbetsmarknad är under förändring. Vidare är stora delar av ledningsgruppen ny, såväl förvaltningschef, administrativ chef och chef för SoU har tillträtt. Under hösten 2020 kommer ytterligare en ny verksamhetschef för gymnasiet, vuxenutbildningen och arbetsmarknad att tillträda.

Större delen av perioden har präglats och präglas av den globala corona-pandemin. Förvaltningen har följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer och hållit förskolor och grundskolor öppna medan gymnasiet och vuxenutbildningens undervisning har bedrivits på distans. Frånvaron gällande barn, elever och personal har följts på daglig basis under våren. Från och med höstens skolstart har förvaltningen beslutat att följa frånvaron veckovis. Förvaltningen gick upp i stabsläge och har fått hantera en mängd nya frågor som uppkommit. Förvaltningens fokus har inte frångått det övergripande målet att ge varje barn/elev fortsatt goda möjligheter till utveckling och måluppfyllelse. Pandemin har påtvingat en mer skyndsam digitalisering både vad gäller undervisning och möten. Omställningen har gått över förväntan och öppnat upp för nya arbetssätt och möjligheter att bedriva undervisning. Distansundervisningen har dock inte enbart haft positiva effekter. Gymnasieeleverna har kunnat ställa om och getts möjlighet att ta till sig undervisning på distans, men många har även tappat fokus och styrfart till följd av detta. På grund av isoleringen som följer av distansundervisningen har många elever haft ett sämre mående visar gymnasiets utvärdering. Förvaltningen har haft ett starkt fokus på kommunikation både mot rektorer, pedagoger, vårdnadshavare och elever för att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Detta har skett via olika kommunikationskanaler och på olika språk.

I det systematiska kvalitetsarbetet följer förvaltningen upp två huvudsakliga områden; barns och elevers mående, trygghet och studiero samt kunskapsresultat. Samtliga enheter anger att man bedriver ett systematiskt arbete för trygghet och studiero. Elevernas upplevelse av trygghet och studiero utvärderas på olika sätt, bland annat genom enkäter. Utifrån det insamlade materialet har vi kunnat konstatera att barn och elever generellt känner sig trygga i förvaltningens verksamheter. Detta fördjupas i förvaltningens rapport för T1 (bifogas).

När det gäller förvaltningens kunskapsmål ligger huvudfokus på att alla elever ska ha gymnasiebehörighet i årskurs 9 och gymnasieexamen. I årskurs 9 var 87 % behöriga till gymnasiet efter avläsningen i juni 2020. Läsåret 19/20 har 75,5 % av gymnasiets elever som läser högskoleförberedande program examen. Motsvarande siffra för elever som

läser yrkesförberedande program är 70,2 %. Siffrorna är hämtade direkt ifrån verksamheterna.

Verksamhetens förväntade utveckling

Enligt den senaste PwC-rapporten är utbildningsförvaltningens verksamheter effektiviserade i hög utsträckning, i förhållande till jämförbara kommuner. Efter satt rambudget för året 2020 har oförutsedda utgifter tillkommit, exempelvis ökade lokalkostnader och ökat PO-pålägg (personalomkostnadspålägg). Underskottet i det ekonomiska utfallet för året motsvarar de oförutsedda utgifterna. Den ekonomiska prognosen tyder på att utbildningsförvaltningen hade hållit rambudget för året om de oförutsedda utgifterna inte tillkommit.

Samtliga verksamheter inom utbildningsförvaltningen förväntas följa övriga samhällets digitala utveckling. Detta innebär att förvaltningen behöver kunna tillhandahålla ett stort antal digitala verktyg till samtliga barn och elever. Nuvarande avtal, inklusive licenser, innebär stora kostnader och behöver ses över på kommunal nivå.

Många av de lokaler som ingår i utbildningsförvaltningens verksamheter är eftersatta och behöver renoveras och i vissa fall rivas och ersättas med nya lokaler. Enköpings kommun är även en tillväxtkommun och befolkningsprognosen tyder på en stadigt växande befolkning. Med det följer behov av fler och större lokaler. Utifrån den utvecklingen följer kraftigt ökade lokalkostnader. Ett sätt att effektivisera lokalnyttjande är att föra samman flera liknande verksamheter i samma lokaler. Exempelvis finns planer på att samtliga delar av vuxenutbildningscentrums verksamheter, med undantag för Servicepoolen, sammanförs i gemensamma lokaler.

Kommunfullmäktiges målbild är att Enköpings kommun ska vara Sveriges bästa skolkommun år 2023. Som tidigare redovisats är utbildningsförvaltningens verksamheter redan idag så pass effektiviserade att ytterligare besparingar gällande resurser kommer att få konsekvenser för verksamheternas kvalitet. Om vi ska kunna uppnå bättre resultat och om kommunen ska kunna klättra på rankingstegen över de bästa skolkommunerna har utbildningsförvaltningen svårt att se att detta är möjligt med fortsatta besparingskrav och minskade resurser.

Stödfält: Nuläge-analys-åtgärd (frivillig)

Grundskola och förskola har genomfört effektiviseringar exempelvis gällande bemanning och med nettokostnadsavvikelser på 10 respektive 13 procent är ytterligare effektiviseringar svåra att genomföra. På gymnasiet finns utmaningar dels med att tillgodose stöd till elever med störst behov och dels att i framtiden få personal att välja Enköping som arbetsgivare.

Ökade kostnader för grundskola kan följa den teknikanpassning som krävs för att möjliggöra lärande oberoende av plats och tid på dygnet. Fler legitimerade förskollärare kan komma att öka kostnaderna för förskolan. Kostnader för gymnasiet kan komma att öka, dels till följd av att fler elever väljer gymnasium med andra huvudmän än kommunen och dels till följd av att lärare kräver allt högre löner. Dessutom kommer det beslutade nya gymnasiet att medföra ökade lokalkostnader från och med 2024.

För att åstadkomma bättre resultat krävs en kultur som systematiskt använder motgångar som grund för förbättringsarbete och där tillit finns i varje del av styrkedjan. Kontinuerlig genomlysning för att identifiera lösningar pågår i varje verksamhet. Gymnasiet behöver stöd för att klara av sin verksamhet med mindre resurser på grund av andra förvaltningars prissättning på deras tjänster.

3 Medarbetarmål

HME-värdet för utbildningsförvaltningen ligger högt jämfört med övriga förvaltningar i Enköpings kommun och nära det uppsatta målet för 2023.

Indikatorn för chefsfrågor medarbetarenkät har för utbildningsförvaltningen ökat från 79 % vid föregående års avläsning till 83 % för innevarande år. Det är en stadig ökning och ett något högre resultat i jämförelse med övriga förvaltningar i kommunen.

Sjukfrånvaron för utbildningsförvaltningen har ökat från 6,6 % vid föregående års avläsning till 8,0 % för innevarande år. Ökningen kan i stor utsträckning förstås som en direkt konsekvens av den rådande Corona-pandemin.

Utbildningsförvaltningens externa personalomsättning har sjunkit från 9,9 % till 3,3 % sedan föregående avläsning. Det är en relativt stor nedgång. Förklaringen kan ligga i att avläsningen 2020 skedde innan sommaren då färre personer hunnit sluta i förvaltningen.

KF mål 2023 - medarbetare	Indikator	Föregående avläsning	Nuläge 20-06-30	Uppnått 2023
Ökat medarbetarengagemang	Hållbart medarbetarengagemang (HME)	saknas	80	85 <
Ledare/chefer känner att de har rätt förutsättningar att göra ett bra jobb och utvecklas i sin roll	Chefsfrågor medarbetarenkät	79 %	83 %	100 %
Sjukfrånvaron i Enköping ska minska	Sjukfrånvarostatistik	6,6 %	8,0 %	5 %
Kommunens personalomsättning är lägre än 10%	Extern personalomsättning (slutar i kommunen)	9,9 %	3,3 %	10 % >

Delårsrapport 2020-08-31: del 2

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
2020

Innehållsförteckning

1	Kontaktperson.....	3
2	Övergripande drift.....	3
3	Volymer.....	5
4	Ekonomiska nyckeltal.....	6
5	Investeringar	7

1 Kontaktperson

Ulrika Björn

Administrativ chef

(ulrika.bjorn@enkoping.se)

Telefon 0171-62 5939

2 Övergripande drift

Analys av resultat och prognos jämfört med budget

Budget för 2020 är 1 141,5 miljoner kronor. Utfall för perioden är 751,0 miljoner kronor. Budgeten för perioden är 753,2 miljoner kronor. Det innebär ett överskott för perioden med 2,2 miljoner kronor. Avvikelsen är mindre än en procent av budgeten för perioden. Prognosen är en nettokostnad på 1148,1 miljoner kronor, vilket innebär ett underskott med 6,5 miljoner kronor. Det motsvarar mindre än 1 procent av årets budget.

Verksamheter i egen regi visar ett underskott på 2,9 miljoner kronor. Störst underskott redovisar verksamheterna fritidshem, gymnasieskola och arbetsmarknadsåtgärder med enheten Jobbcentrum. 2020 års budgetram saknar de satsningar på fritidshem (5,0 miljoner kronor) och gymnasiet (5,0 miljoner kronor) som beslutades 2019. Gymnasiets budgetram har också justerats ned utifrån att gymnasiet är den av nämndens verksamheter som har minst avvikelse från den beräknade kostnad som gymnasieverksamhet i kommunen bör ha enligt kostnadsutjämningsystemet. Alla nämndens verksamheter har dessutom ett effektiviseringskrav på 2,6 procent. I Jobbcentrums budget ingår en delfinansiering från Socialnämnden. Det är osäkert om den delfinansieringen kommer att verkställas och det skapar ett underskott.

Hemkommunen visar ett överskott med 5,4 miljoner kronor. Det förklaras till största del av lägre utbetald volymersättning till kommunala verksamheter som är volymbaserade. Kostnaden för barn och elever i annan regi är högre än budget. Avvikelserna kan förklaras med antal inskrivna barn och elever samt beslutade tilläggsbelopp.

Nämndens resultat är påverkat av Covid-19. Måltidskostnaden för gymnasiet är lägre då undervisningen bedrevs på distans under delar av vårterminen. I samtliga verksamheter har behovet av vikarier varit lägre då antalet barn och elever varit lägre. Kostnader har uppstått för inköp av hygien- och skyddsartiklar. Kostnaden uppgår nu till 0,3 miljoner kronor.

Effektiviseringskravet 2020 uppgår till 2,6 procent. Verksamheter i egen regi redovisar en prognos på -9,2 miljoner kronor. Störst avvikelse redovisar gymnasiet, Jobbcentrum och fritidshem. Gymnasiet har stora besparingskrav 2020 och har inte kunnat ställa om verksamheten än till det låga kostnadsläget. I nämndens budgetram finns inte kostnaden för de paviljonger som framför allt behövs när gymnasiet ska rivras med.

Fordonsprogrammet belastas under hösten med lokalhyra för både nuvarande lokaler och den nya lokalen. Jobbcentrum saknar delfinansiering från andra samverkande förvaltningar samt ska flytta från befintliga lokaler och måste då betala hyra för resterande del av kontraktstiden. Förskolan prognostiserar ett överskott trots kostnader för Storskogen (2,0 miljoner kronor) som kom i december 2019 och därför inte fanns med i budget. Kostnaden för gymnasiets paviljonger (2,2 miljoner kronor) och Jobbcentrums förtidslösen av hyreskontrakt (1,7 miljoner kronor) uppstår först i höst. Servicepoolen har nya lokaler och hyreskostnaden ökar med 0,6 miljoner kronor. Kostnaden för feriearbeten redovisas nu på den verksamhet där kostnaden uppstått och

inte under Arbetsmarknadsåtgärder. Det beror på anvisningar från Statistiska myndigheten SCB.

I prognosen ingår kompensation med 1,7 miljoner kronor till fristående gymnasieskolor på grund av underskott i egna verksamheter med volymbaserad ersättning.

Verksamhet (mnkr)	Utfall 19-08- 31	Utfall 20-08- 31	Budget 2020	Prognos 2020	Avvikelse prognos- budget
Nämnd	-0,8	-0,4	-0,9	-0,8	0,1
Öppen förskola	-1,5	-1,2	-2,4	-2,0	0,4
Förskola	-187,5	-188,3	-294,2	-293,5	0,7
Pedagogisk omsorg	-6,0	-6,2	-8,5	-8,2	0,3
Fritidshem	-39,0	-38,9	-58,0	-57,4	0,6
Förskoleklass	-21,3	-20,1	-32,6	-31,2	1,4
Grundskola	-302,3	-310,7	-471,6	-472,1	-0,5
Grundsärskola	-20,0	-19,4	-30,6	-30,4	0,2
Gemensam OH	-16,6	-11,2	-18,3	-18,1	0,2
Gymnasieskola	-124,5	-123,9	-180,1	-187,9	-7,8
Gymnasiesärskola	-8,6	-7,2	-12,8	-12,2	0,6
Grundläggande vuxenutb	-1,7	-1,8	-2,2	-2,7	-0,5
Gymnasial vuxenutb	-7,2	-6,1	-11,2	-8,6	2,6
Lärvux	-0,9	-0,9	-1,0	-1,3	-0,3
Yrkeshögskola	-0,2	-0,3	0,0	-0,3	-0,3
SFI	-4,3	-5,4	-6,6	-7,8	-1,2
Uppdragsutbildning	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Insatser enligt LSS, SFG och HSL		-1,3	-2,3	-2,2	0,1
Flyktningmottagande	0,4	-0,3	0,4	0,0	-0,4
Arbetsmarknadsinsatser	-7,1	-7,2	-8,5	-11,0	-2,5
Parker		-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Idrotts- och fritidsanläggningar		-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Äldreomsorg		0,0	0,0	0,0	0,0
Total	-749,1	-751,0	-1 141,5	-1 148,0	-6,5

2.1 Åtgärder för budget i balans

Nämnden hade ett arbetsmöte i augusti för att diskutera kortsiktiga och långsiktiga besparingsförslag för att nå en budget i balans. Förslagen omfattade förändringar av lagstadgad verksamhet och icke lagstadgad verksamhet.

Förvaltningen redogjorde för kostnader som uppstått efter att årets budgetram

beslutades av kommunfullmäktige. Kostnaden beräknas till 17,35 miljoner kronor och består främst av ökade lokalkostnader samt en förändring i PO-pålägget vilket ger en merkostnad på 6,0 miljoner kronor.

Förvaltningen fick vid arbetsmötet i uppdrag att lämna en prognos med ett underskott som inte överstiger de ofinansierade ökade lokalkostnaderna, vilket nu också överensstämmer med lämnad prognos.

3 Volymer

Eftersom det kan vara stora skillnader i volym mellan vår- och hösttermin, arbetar nämnden med uppföljning per termin. I denna tabell redovisas budget och utfall som ett genomsnitt av vår- och hösttermin. Verksamheterna kan utföras i egen kommunal regi eller av fristående utförare, annan regi.

Inom förskola ligger minskningen jämfört med budget framförallt av barn 1-2 år, både inom egen och annan regi. Antal barn är mindre än budgeterat såväl inom annan regi som i egen regi. Under vårterminen hade kommunala förskolor 83 färre barn än budgeterat och i annan regi var det 46 färre barn. Även inför hösten är det en minskning jämfört med budget inom både egen och annan regi.

Under vårterminen har det varit fler barn inskrivna inom pedagogisk omsorg än budgeterat. Ökningen ligger på pedagogisk omsorg i annan regi. Fr.o.m. hösten finns ingen pedagogisk omsorg i kommunal regi.

Det har varit färre barn inskrivna på fritids än budgeterat. Minskningen har skett främst under vårterminen och främst inom kommunal verksamhet.

Antal barn inom förskoleklass är något högre än budgeterat. En ökning har skett under höstterminens start för både kommunala och fristående skolor.

Grundsärskolan har något fler antal inskrivna elever än budgeterat och ökningen har främst skett inom kommunal verksamhet.

Inom gymnasieskola har antal elever legat i stort sett enligt budget under vårterminen. Det har gått några fler elever i annan regi och något färre i egen regi. Däremot är inte ökningen av elever för hösten lika stor som budgeterat, varken i egen eller annan regi. Gymnasiesärskolan ligger enligt budget.

Antal elever inom Lärvux och SFI är lägre än budget.

Antal verksamhetspoäng för grundläggande- och gymnasial vuxenutbildning är något högre än budget. Antal poäng inom annan regi uppgår till 295.145 och i egen regi till 72.911 poäng.

20 poäng motsvarar en veckas studier och 800 poäng en årsstudieplats.

Volymer	Bokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Avvikelse prognos-budget
---------	--------------	-------------	--------------	--------------------------

Förskola, antal barn	2487	2645	2349	-296
Pedagogisk omsorg, antal barn	27	26	23	-3
Fritidshem, antal barn	2176	2320	2112	-208
Förskoleklass, antal elever	586	560	580	20
Grundskola, antal elever	4871	5048	5052	4
Grundsärskola, antal elever	70	72	78	6
Gymnasieskola, antal elever	1694	1765	1719	-46
Gymnasiesärskola, antal elever	29	33	36	3
Lärvux (antal elever)	11	15	8	-7
SFI (Svenska för invandrare) (antal elever)	396	450	275	-175
Grundläggande- och gymnasial vuxenutbildning (antal verksamhetspoäng)	313704	365000	368056	3056

4 Ekonomiska nyckeltal

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ekonomiska nyckeltal grundar sig på statistik från Skolverket.

Skolverket publicerar från den 1 september 2020 enbart statistik på riksnivå. Uppgifter från skolenhetsregistret kommer inte heller att visas.

Denna förändring är en konsekvens av att Statistikmyndigheten SCB beslutat om en reviderad sekretesspolicy.

Den 4 september har Skolverket lämnat förslag på lösningar till regeringen som syftar till att all skolstatistik kan publiceras igen.

Statistiken för 2019 i tabellen nedan avser läsåret 2018/2019.

Ekonomiska nyckeltal	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020
1. Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen, grundskola (För riket är siffran 80,9%)	77,9 %	86,0 %	-	
2. Antal barn per årsarbetare förskola (För riket är siffran 5,1)	4,7	5,0	-	
3. Antal elever per lärare, grundskola För riket är siffran 12,1)	11,8	13,2	-	
4. Andel elever på Wgy som erhållit yrkesexamen av samtliga med avgångsbetyg, skolverkets siffror (För riket är siffran 89,0%)	69,4 %	87,0 %	-	
5. Andelen elever på Wgy som erhållit högskoleförberedande examen av samtliga med avgångsbetyg, skolverkets siffror (För riket är siffran 91,9%)	89,7 %	92,1 %	-	
6. Andel behöriga lärare på Wgy (För riket är siffran 78,8%)	82,8 %	82,8 %	-	
7. Andel behöriga lärare på Komvux (För riket är siffran 72,0%)	97,0 %	99,1 %	-	
8. Antal elever i gymnasieskolan som är folkbokförda i	1 571	1 599	-	

Ekonomiska nyckeltal	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020
kommunen per den 15 oktober. Avser samlig regi.				

5 Investeringar

5.1 Investeringar

Investeringsbudgeten har använts till investeringar i möbler, utrustning och förskolebussar.

Exempel på inventarier är möbler till klassrum och matsalar, mediautrustning, elevskåp och verktyg.

Totalt tre förskolebussar är nu inköpta. Investeringsbudgeten har utökats med 7,0 miljoner kronor för att finansiera inköpet av två av dessa.

I budgeten ingår inköp av inventarier med 15 miljoner kronor för att utrusta Nyborgsskolan till en grundskola. Investeringen kommer att göras först nästa år.

Projektnamn	Utfall 20-08-31	Budget 2020	Prognos 2020	Avvikelse prognos-budget
UAN total	-14,5	-30,1	-15,1	15,0
Förskola	-11,5			
Grundskola	-1,8			
Grundsärskola				
Gymnasiet	-0,9			
Vuxenutbildningscentrum	-0,1			